

Flint og hvaler hånd i hånd - en anmeldelse af Danmarksudstillingen

Af geolog Stine Andersen, *GeologiskNyt*

En ny Danmarksudstilling er åbnet på Geologisk Museum, og der er noget for enhver smag. Smukke fossiler og håndstykker kæmper om pladsen sammen med tekststykkerne. De førstnævnte vinder, men til gengæld fortæller teksten vidt og bredt om ny forskning i vort lands geologi formidlet anno 2001.

Så skete det endelig. Den nye Danmarksudstilling på Geologisk Museum er åbnet efter flere års forberedelse. En kold tirsdag eftermiddag sneg *GeologiskNyt*s udsendte medarbejder sig med på en rundvisning arrangeret af Palæontologisk Klub med udstillingens bagmand Lektor Arne Thorshøj.

Lige når man træder ind i udstillingen mødes man af tre store fotos taget af Sommerspiret (Møns Klint), Hanklit og granitbruddet i Rønne. Tre gode eksempler på dansk geologi.

Udstillingen dækker tiden fra Prækambrium til Pliocæn. Kvartæret er ikke taget med, idet denne tidsperiode skal have sin egen udstilling i forlængelse af Danmarksudstillingen.

Hver tidsperiode er fint repræsenteret ved mindst én montre med håndstykker og smukke fossiler, diagrammer, fotos og gode, forklarende tekster. Udstillingen er som helhed meget vellykket, men mini-udstillingerne om flint/sporfossiler og Miocæn er i særklasse.

Flint og hvaler

Flint og sporfossiler fra Møns og Stevns Klint har fået sin egen lille udstilling langs den ene endevæg. Den kemiske proces bag dannelsen af flint er godt fortalt, men særligt fascinerede er de mange sporfossiler. "Hvad er et sporfossil?" har mange sikkert spurgt i tidens løb, og nu kan man bare tage familie og venner med på museum. Så skal de nok få syn for sagen. Normalt ser man sporfossiler fra Møn og Stevns som streger eller prikker i kalken, men nu har man mulighed for at se, hvordan en *Zoophycos* og en *Thalassinoides* ser ud i fuld størrelse. De ligner jo nærmest små juletræer... Er familie og venner ikke imponerede over fossilerne, kan man jo altid få dem til at prøve at udtale fossilerens navne!

Et udsnit af udstillingen med flint. (Foto: Annemarie Brantsen)

Miocæn har fået lov til at brede sig. Jamen, hvad er så interessant ved Miocæn, at udstillingsmateriale herfra skal have en halv væg for sig selv? Det er hvalerne og den række geologiske miljøer, som dengang herskede side om side. På væggen hænger et maleri, som viser floraen og faunaen på tværs af Danmark i Miocæn. Mod øst lå flodsletten, som strakte sine lange vandrige arme ind i et sumpet område med mange søer. Vest for dette sumpede område lå havet spækket med hvaler. Monterne under maleriet følger sceneriet på maleriet og dækker både flod-, sump/sø- og marine aflejringer. Midt i det hele står en montre indeholdende periodens hovedattraktion: en hjernekasse og en ryghvirvel samt et kæbeparti fra en *Mesocetus argillarius*, datidens bardehval.

Generelt for hele udstillingen, men især for Miocæn's vedkommende, er de forskellige tidsperioder flot illustrerede, så de besøgende kan få et godt indblik i, hvordan Danmark så ud for alle de mange år siden.

Dinosaurer som tabte en tand

Som vertebrat palæontolog må man indrømme, at afstøbningen af den første dinosaurtand fundet i Danmark gør en lidt blød i knæene. Endelig er dinosaurerne kommet til landet. Med tanden følger en

rekonstruktion af den uheldige dinosaur, som i tidernes morgen tabte en tand. At den lige skulle ligne en kalkun kan diskuteres, men det er godt at se, at Geologisk Museum er med på noderne og har vist en dinosaur med fjer. For dinosaurer havde fjer og jo, de er i familie med fuglene, eller er det omvendt?

Samme sted, som man finder dinosaurtanden, finder man en ny olieudstilling, som vil gøre olieeventyret i Danmark lidt mere nærværende end den gamle olieudstilling gjorde. Olieudstillingen er blevet opstillet sammen med monterne om Mesozoi-kum, hvilket giver en god sammenhæng.

Up to date

I det hele taget kan man godt mærke, at Geologisk Museum har gjort meget for at være "up to date" med alt i udstillingen. Når man har været en tur igennem udstillingen, kender man de nyeste forskningsresultater inden for Danmarksgeologi.

Hvis man skal sætte en finger på noget i udstillingen, skulle det måske være de manglende engelske tekster. Alt i udstillingen står på dansk, så som udlænding er det svært at få noget ud af udstillingen. Dog er museet ved at udarbejde en engelsk folder til turister, så de sikkert kan blive ført gennem udstillingen. Det er altid et svært valg,

Fossiler fra Danien.
(Foto: Annemarie Brantsen)

Udstillingsmontrerne
med materiale fra
Perm og Trias. (Foto:
Annemarie Brantsen)

om man skal satse på internationale tekster i udstillingen eller på foldere. Men så længe man husker god information til museets udenlandske gæster, så er formen vel underordnet.

Folkets dom

Da rundvisningen blev afholdt af Palæontologisk Klub brugte GeologiskNyts udsendte medarbejder muligheden for at høre de fremmødtes holdning til udstillingen. Og man må sige, at Geologisk Museum har ramt plet. Den ikke-geologiuddannede deltager var meget begejstret for udstillingen og havde planer om at vende tilbage for at se udstillingen igen. Desuden følte hun, at udstillingens budskab var formidlet så pædagogisk, at man ikke behøver at være geolog for at kunne få noget ud af udstillingen.

Hos de geologistuderende og -uddannede var stemningen ligeledes positiv. Den relativt store tekstmængde blev nævnt som overvældende ved første besøg, men ved nærmere bekendtskab er den uddybende tekst en vinder. Udtryk som "god til fordybelse", "et forbillede" og "lærerig" fremkom flere gange under samtalen.

Hole-in-one

Hvordan lægger man et niveau for en udstilling, som gerne skal sige både menigmand og ekspert noget? Et godt spørgsmål, som Geologisk Museum har prøvet at løse ved at lave en udstilling, som tager udgangspunkt i den geologiinteresserede person, som ikke nødvendigvis er uddannet inden for faget. Museet kunne godt have fundet en lavere fællesnævner for udstillingen,

men så var indholdet blevet så banalt, at hvis man bare ved en smule om geologi, vil udstillingen hurtigt blive uvedkommende og kedelig. I stedet har museet lavet en nutidig udstilling, hvor alle fra den geologiinteresserede til den geologistuderende kan få et godt fagligt udbytte. Gider man ikke at være faglig og læse alle teksterne, kan man bare gå rundt og nyde de mange gode fotos/illustrationer, håndstykker og fossiler. Alt i alt har Geologisk Museum scoret et sikkert mål med en udstilling, som både amatørgeologer og uddannede geologer kan vende tilbage til og genopleve/-opfriske deres Danmarksgeologi. Hvor jeg dog savnede sådan en udstilling, dengang jeg skulle til eksamen i Danmarksgeologi! ■

Vi borer over hele landet..!

- Kerneboringer
- Hulsneglsboringer
- Højslevboring
- Tørboring
- Luftslyleboring
- Skylleboring

- ring og hør nærmere...

POUL CHRISTIANSEN A/S
Brøndborer- &
Ingeniørfirma
7840 Højslev
Tlf. 97 53 52 22

100 år

- din sikkerhed for erfaring og kompetence...